

*a mama rozsdás nagyollójával,
vágom a fülem is, vágom,
nem fáj a bajam, ha vágom,
a fülem sem fáj, nem fáj,
csak ha vágom, ha vágom.*

ÁFRA JÁNOS

Ott, ahol nem

*Ott voltam, mielőtt megszületél,
akkor fogtam fel, az otthon mit jelent,
ültem negyven kilométerre a körteremtől,
ahol édesanyád hívogató nyögéseit
énekké komponálták meg a fehér falak
és a bőr akusztikája. Épp elkezdtem érteni,
mit ad majd a visszaszerzett biztonság –
az a fajta pótlólagos elégedettség,
amit a család nyújt az elkülönülés után,
engesztelésül a gyermekeknek.*

*Ott álltam, lemondva a csendről,
s megválva a kifogástalan egységtől,
amiről már sejtésem se lehetett hat év után.
Félelem nélkül elfogadtam a hallgatást is,
az úgynevezett otthon veszélybe kerülését,
pedig éreztem a levegőben, mint kiskutyám,
a kis korcs, aki még időben ráeszmélt,
hogy visszafordíthatatlan lesz, ami közelít,
és inkább megszökött a búcsúzás előtt.
Mert a házban a rák ismeretlen erő volt,
de apám üregeiben kitartóan dolgozott,
átrágtá belülről – ahogy kutyánk – a csontokat,
és mire te kimondtad az első szavakat,
apa szabadon engedte az utolsó lélegzetet.*

*De egy évvel előbb még ott voltam,
és vártam a nappali foteljában,
hogy megszüless. Mindenféle tudás nélkül
vártam, mert ha most itt vagy velem,
várnom kellett, hogy elgyere, hogy elteljen
ez a tizennyolc év. Számítottam rád,
mint anyai ölelésre, mint arra a lehetetlenre,*

*hogy egyszer, mire babaérek, édesapám
minden fájdalma elmúlik. De nem gondoltam,
hogy így, ahogy – mert még nem ismertem
a tantermek gyomorgörcsét, a könnyvekbe öltött
kötelező érvényt, de már nem tudtam
felidézni azt sem, mit jelent az ártatlanság,
ami igazából csak addig a miénk,
míg nincs rá rendes, emberi szavunk.*

*Ott voltam. Egészen máshol, mint te.
De mikor édesanyád végső szorításával
megindultál hozzám, az első távoli hangokkal
lebénítottad lábaim. Összecsuklottam,
ahogy kihúzva, felsírva, fénytől elvakítva,
le mosva és anyukád arcához simulva
megtetted az első lépéseket, végül is felém.
Mert nem tudtam feldolgozni ezt az erőt,
izgatottan adtam át magam a gyengeségnek,
de most, hogy itt vagy, s már egyikünk sem
emlékszik rá, mi volt az ártatlanság, találjuk fel
megint, legyen saját lépcsőnk, közös szobánk,
legyünk magunk, mert már akkor elfelejtettem,
az otthon mit jelenthetett, de te le- és el-
származásunkban újra megtaníthatod.*

